

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXVIII. Fides & iustitia an sint propria electorum; amittique poßint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

VI. RATIO docet. I. Quia quæ pendent ex sola Dei voluntate, credi non debent, nisi ex certa Revelatione: cum nemo scire possit, quid sit in homine; minus quid in Deo. At talis est prædestinatio, Rom. 9. *Quia cuius vult, miseretur; & quem vult, indurat.* Et quos elegit, ex misericordia, non ex operibus elegit.

2. Quia nescit homo an dignus sit odio, an amore, secundum præsentem iustitiam: ergo minus secundum Dei Decretum.

3. Quia Aug. *ibid.* ait, Incertitudinem esse perutilem ad humilitatem.

4. Quia perutile idem est ob reprobos, qui si scirent reprobationem, desperarent. Ita S. Prosper l. 2. de *vocat. gentium* c. ult.

Dico Ad I. Hæsitatio est contraria orationis & Fidei, & Fiduciae. Fidei; qua credendum velle nobis bona Deum; at, an expediant nobis; nescimus. Sic Christus & Paulus ter orant, nec impetrarunt, licet credentes. Ita orant pro credentibus pro perseverantia; quæ tum scitur, cum perseveratum est ad finem. Sic & speramus orantes.

Ad II. *Habere vitam et. in spe* sc. nō in re: Rom. 5. *Spe enim salvi facti sumus.* Ideo monet idem Ioan. in ep. 2. *Videte vosmetipsos, ne PERDatis, quæ operati estis.* Sic Heb. 3. *Videte, ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis discendi à Deo vivo. &c. Participes enim Christi effecti sumus; si tamen initium usque ad finem firmum retineamus.* Quia opus Perseuerantiæ.

Ad III. Qui habent pignus hæreditatis, hanc certi consequentur: modo

conseruent illud: At se habere quis scit, nisi cui reuelavit Deus? Et huiusmodi promissiones vniuersales implicitè sunt conditionatæ, alibi scilicet expressis conditionibus.

Deinde rogat Deum Apostolus, ut illuminet oculos Ephesiorum, ut intelligant quæ sit spes vocationis; non ut sciant se esse prædestinatos.

Ad IV. *Scientes* sc. se & Siluanum, & Timotheum; non ipsos vos Thessalonicenses, *electionem vestram.* Deinde loquitur ibi de scientia ex signis, non ex reuelatione.

Ad V. Non omnes Vocati sunt Electi: Mat. 22. Multi sunt vocati; pauci verò electi. Itaq; loquitur de Vocatis secundum propositum. De his verò scit nemo: Aug. l. de bono pers. c. 13. Quis nouit sensum Domini?

Ad VI. Priora docent, Electos non posse perire: at non quemquam scire se esse electum. Posterius docet, Paulum bene sperasse de salute Cor. & Ephesiorum. Monet igitur S. Aug. *ibid.* c. 22. ut cogitantes de electis utamur prima & secunda persona, ut bene sperantes: at de reprobis terciâ, ne auditoribus malè ominemur.

QVÆSTIO LXVIII.

Fides & Iustitia an sit propria electorum, amittique possit?

CALVINUS Inst. 3. c. 2. §. 11. Proprietatem affirmat; Amissionem negat. Solos ait, electos semine incorruptibili DEVS in perpetuum regenerat, ut nunquam dispareat semen vite in eorum cordibus insitum. Et §. 12. Hoc tenendum est; quamuis exigua sit, ac debilis in electis fides; quia tamen spiritus

virtus Dei certa illis arrha est, ac sigillum suae adoptionis, nunquam ex eorum cordibus deleri posse eius sculpturam. Sic idem in Antid. ad l. 6. c. 10. 13. 14. Atque hic error proprius est Caluini eiusque sequacium.

SVADET ISTIS FVNDAMENTIS suis.

1. Fidem esse propriam electorum.
2. Fidem amitti nunquam posse.
3. Sola fide homines iustificari.
4. Qui fidem habet, esse de fide sua certum. Ex hoc priora consequuntur. At falsum esse hoc fictumque liquet *suprà* qu. 56.

5. Cant. 8. *Aqua multa non potuerunt extinguere caritatem, neque flumina obruent illam.* Ergo minus fidem, sine qua illa esse nequit. Sic & Ioan. 4. *Qui biberit ex hac aqua, &c.*

6. Rom. 8. *Quis nos separabit à Caritate Christi? Certus sum, quia neque mors, &c.* Nam 1. Cor. 13. *Caritas nunquam excidit.*

7. 1. Ioan. 3. *Qui natus est ex Deo peccatum non facit: quoniam semen illius in eo manet; & non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.*

LUTHERANI plerique repugnant Calvinianis, asseruntque electos posse labi: at *Pet. Mariyr in Rom. 8. & Kemm. in Examine Conc.* negant fieri posse, quin ante mortem redeant ad fidem; Lutherianorum tamen error de fide praedestinationis cogit, ut credant nullum fidelium esse reprobum posse: cum ex fide certi esse praedestinationis debeant.

AVTOR. Fides & iustitia nec solis insunt electis; nec immobiliter; ut Calvinistae fingunt: nec reciprocè sub vitæ finem, ut Lutherani placet; sed amitti etiam finaliter potest.

1. Ita S. Scripturae in *Antichristop.* 4. 9. 37.

2. Exempla sic docent lapsorum: Adami, Davidis, & Petri, iustitiam amitti posse, ac recipiari: Luciferi, Saulis, Salomonis, Simonis Magi, & Iudæ, docent, iustos excidere reprobosque manere.

3. Sic Traditio, & Ecclesiae definitio contra Iovinianum ob id damnatum, teste S. Hieron. lib. 2. *contra Ioni-*

nian. August. haresi. 82. Sic & San. Patres.

4. RATIO euincit. 1. Quia nullus habitus impedit ex necessitate actum contrarium; inclinatur enim ad actum quisque suum; non necessitat: ergo habens fidei habitum facere actum infidelitatis potest, id est, perdere habitum fidei, reddique simpliciter infidelis, & inimicus Dei. At, ut Sectarij volunt, omne peccatum excutit fidem iustificantem: Item, omnia opera iustorum ex se esse peccata mortalia Quæ planè implicat. Et eccubi vlla Scriptura promittit, iustum nunquam lapsurum?

2. Quia baptizati verè accipiunt fidem, ut concedunt Lutherani; Calviniani volunt etiam nasci Sanctos ex fidelibus; at cum adoleuerunt multi grauissimè peccant, damnanturque multi. Item omnes Catholici sunt baptizati; & tamen nos damnari perpendunt.

3. Si fides amitti nequit, unde igitur tot hæretici? Quorsum tot admonitiones ut timeant fideles, caueant, perseuerent? &c.

4. Quia Sectariorum opinio inducit desperationem: cum enim se se quotidie peccare experiantur: cum de futuris euentibus nil certi spondere sibi possint; iuxta Prou. 27. *Ne glories in crastinū, ignorans quid superuentura pariat dies:* Eccl. 11. *Ante mortē ne laudes quemq̃:* Iac. 4. *Ignoratis quid erit in Crastino,* Idcirco nullus esse certus perseuerantiæ potest. Hæc incertitudo: illa peccandi cōsuetudo; ista peccati vis ut fidem extinguat: illa multitudo, quod omnia opera bona ex se sint peccata: alia

peccandi coacta necessitudo, &c. quam spei scintillam relinquent?

DICO AD I. Caluini fundamentū, patet suprà q. 66. Deinde, Eccl. 9. *Nescit homo an odio, an amore dignus; sed OMNIA IN FUTURUM reſeruantur INCERTA*. 1. Cor. 4. *Nihil mihi conſcius ſum; ſed non in hoc iuſtificatus ſum. Qui autem indicat me, Dominus eſt.*

INSTAT contra prius Caluinus Inſt. 3. cap. 2. §. 38. ibi non agi de Notitia fidei; ſed de beneficiis & flagellis Dei, quæ probis ac reprobis iuxta accidunt: proinde certitudinem iuſtitie ac ſalutis ſum oportere ex interna fide, non ab euentu beneficiorum ac flagellorum.

At Salomon ita ratiocinatur. Si poſſet homo cognoscere ab Deo diligere, aut odio haberi, cognosceret ex beneficiis Dei: at hinc non poteſt; cum ſint communia bonis & malis. Nil ibi de interna fide. Dein: Quomodo omnia in futurum incerta; ſi ex fide illa ſit certitudo? Demum Caluinus ubi ſupra dat cauſam, cur nolit Deus nos cognoscere, diligamur ne an odio habeamur; *Quia id facit, ad vanitatem humani ingenii arguendam: cum in rebus ſci- tum maxime neceſſariis tanta hebetudine re- neatur.* Ergo nulla eſt certitudo.

AD II. Nemo certus eſt de præſenti iuſtitia, ergo minus de Perſeuerantia. Ideo S. Scriptura nos hortatur ad timorem, non ad ſecuritatem.

AD III. Incerta eſt perſeuerantia in gratia: ergo & incerta eſt Scientia prædeſtinationis.

AD IV. patet ſuprà quaſt. 56.

AD V. *Aqua multa ſūt tribulationes, quæ ſtante caritate, vincuntur facile.* Quia, 1. Cor. 13. *Caritas omnia ſuffert.* &c. Nō igitur is loc⁹ probat, amitti ca-

ritatem non poſſe. *Quia Apoc. 2. Caritatem primam reliquiſti. Memor eſto unde excideris.*

AD VI. *Non ſuiet*, manente caritate: at hac deſiccata, Gal. 5. *à gratia excidiſti.* Illud *Certus ſum*, *ὡς περ ἔγωγε*, i. per ſuſus ſum, de certitudine loquitur Morali, ſeu Coniecturali quæ ex ſignis habetur. Vnde S. Hieron. *Confido*, vertit. Ita Rom. 14. *Certus ſum, quoniam pleni eſtis dilectione*, id eſt, *Confido*: & illa nunquam excidit ex ſe; at nos ſubinde ex ipſa excidimus.

AD VII. 1. *Qui natus eſt ex Deo*, id eſt, ait Aug. l. 4. ad Bonif. c. 7. regeneratione ſecundā ad gloriam; non primā ad gratiam; *non poteſt peccare.*

2. Bern. Serm. 23 in Cant. *Semen Dei*, id eſt, gratia prædeſtinationis præditus *non poteſt peccare*, id eſt, licet ſubinde peccet, tamen reſipit ſcit finaliter.

3. Aug. l. de nat. & grat. c. 14. *Non poteſt peccare*: id eſt, non debet.

4. Idem: Quia natus ex Deo, nō poteſt etiam venialiter peccare; at quā peccat, eatenus non eſt natus ex Deo.

5. Et optimè: *Non poteſt* lethaliter peccare, quatenus manet Dei filius; licet venialiter peccet: quia *Semen*, id eſt caritas manet in peccante venialiter.

QVÆSTIO LXIX.

An homo poſt iuſtificationem maneat peccator & iniuſtus?

CALVINISTÆ, & omnes, qui cōminifcantur Teſturam peccatorum, ac Imputatitiam iuſtitiam, affirmant, cum Caluino Inſt. 3. ca. 11. §. 3.